

## ΤΟ ΖΩΟΦΙΛΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ Η ΜΟΙΡΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Συνεντευξη στον Αθανασιο Παπατζιμα (Ιουλιος 2008)

1. Μπορείτε να μας περιγράψετε εν συντομία τις συντεταγμένες του ζωοφιλικού κινήματος;

Το ζωοφιλικό κίνημα ασχολείται με διαφορα προβλήματα σχετικά με την εκμεταλλευση των ζων απο τους ανθρωπους για τον οποιονδηποτε λογο, κατα τον οποιονδηποτε τροπο και κατω απο τις οποιεσδηποτε συνθηκες. Ισως η πιο βασικη αρχη του κινήματος ειναι οτι: μολονοτι τα ζωα δεν εχουν τις ιδιες διανοητικες ικανοτητες με τους ανθρωπους, ειναι, παρ' ολ' αυτα, ικανα να υποφερουν. Αλλα εφοσον τα ζωα δεν μπορουν να διαμαρτυρηθουν γλωσσικα για την τυραννια που τους επιβαλλουν τοσο συχνα οι ανθρωποι, η διαμαρτυρια και η εμπρακτη βοηθεια προς τα θυματα θα πρεπει να ξεκινησει απο ορισμενους ανθρωπους που απαρτιζουν το κίνημα. Οι ανθρωποι αυτοι ανηκουν σε διαφορες φυλες, εθνικοτητες, ταξεις και θρησκειες: συχνα ενδιαφερονται ταυτοχρονα και για αλλα κοινωνικα και οικολογικα προβληματα. Πιστευουν, οπως πολλοι, οτι δεν ειναι σωστο να επιβαλλεις στον αλλον κατι κακο που δε θα θελες να επιβαλλουν οι αλλοι σε σενα. Προεκτεινουν ομως τη σημασια του *αλλου* τεινοντας να καλυψουν οχι μονο τα μελη του δικου μας βιολογικου ειδους, αλλα *ολα* τα αισθανομενα οντα. Ειναι διαφορετικο πραγμα το να κλωτσας μια πετρα απο το να κλωτσας ενα ζωο η ενα μωρο, εφοσον και το ζωο και το μωρο ειναι αισθανομενα οντα. Ισως θα πει κανεις πως και ενα ζωο που ειναι επικινδυνο στον ανθρωπο ειναι *επισης* αισθανομενο ον – σιγουρα, μα στην περιπτωση εκεινη ο ζωοφιλος θα ψαξει να βρει τροπο για να κρατησει *σε αποσταση* το επικινδυνο ζωο, παρα να το θανατωσει, και αν ειναι απολυτη αναγκη να το θανατωσει, σιγουρα δεν θα θελει να το βασανισει.

Μεσα σ' αυτα τα γενικα πλαισια βρισκει κανεις πολλους τυπους ζωοφιλων. Δεν εχουν ολοι οι ζωοφιλοι κατοικιδια ζωα, ουτε ειναι ολοι χορτοφαγοι. Μερικοι προσπαθουν να σταματησουν τα τσιρκα απο το να χρησιμοποιουν αγρια ζωα, αλλοι να σταματησουν τους αθιγγανους με τις αρκουδες, αλλοι να καταργησουν η να καλυτερευσουν τους ζωολογικους κηπους, αλλοι να σταματησουν τον υπερπληθυσμο των κατοικιδιων ζων, και ουτω καθ' εξης. Μερικοι δουλευουν πανω σε πολλα διαφορετικα προβληματα ταυτοχρονωσ, αλλοι ασχολουνται μονο με ενα συγκεκριμενο θεμα. Παντως θα μπορουσαμε να διακρινουμε δυο πολλους μεσα στο κίνημα. Ο ενας λεει: ας συνεχισουμε να εκμεταλλεομαστε τα ζωα για τους ανθρωπινους σκοπους μας, αλλα ας το κανουμε αυτο κατω απο καλυτερες συνθηκες για τα ζωα, ενω ο αλλος λεει: ας σταματησουμε *καθε* εκμεταλλευση των ζων για τους ανθρωπινους σκοπους μας. Εκει λοιπον, αναμεσα στους δυο αυτους πολλους, θα συναντησουμε την ποικιλια των ιδεων,

δραστηριοτήτων, ομάδων και ατομών που συναποτελούν το ζωοφιλικό κίνημα.

## 2. Ποια είναι η προσωπική σας σχέση και επαφή με τα ζώα;

Απο ηθική άποψη, πιστεύω πως μια πράξη είναι πιο σωστή από κάποια άλλη αν φέρνει περισσότερη χαρά και λιγότερο πόνο σε όλα τα αισθανόμενα όντα που επηρεάζονται από την εκτέλεσή της. Ήθελα κάποτε δερματίνες μποτές που, αισθητικά, μου δίνανε περισσότερη χαρά απ' ό,τι οι αναλογές συνθετικές. Όταν όμως σκεφτήκα το ζώο που σφαχτήκε παρά τη θέλησή του για τις δερματίνες μποτές, αποφάσισα πως η αισθητική χαρά μου όσον αφορά τις δερματίνες ήταν κάτι το μηδαμινό σε σχέση με το μαρτύριο του ζώου που σφαχτήκε και γδαρτήκε. Αυτό δεν σημαίνει ότι λατρεύω υπερβολικά τα ζώα. Εκείνοι που, τον καιρό του Χιτλερ, θεωρούσαν απεχθές να αγοράζουν αντικείμενα φτιαγμένα από το δέρμα Εβραίων δε σημαίνει ότι λατρεύαν υπερβολικά τους Εβραίους. Ήταν απλώς ευπρέπεις άνθρωποι. Θα μου πείτε πως δεν μπορώ να εξισώνω τα ζώα με τους Εβραίους ή, γενικά, με τους ανθρώπους – σίγουρα, αλλά εδώ δε μιλάμε για διανοητικές ικανότητες, μιλάμε για σφαξίμο δια της βίας, και σ' αυτό το σημείο δε βλέπω καμία διαφορά μεταξύ ανθρώπων και ζώων. Μερικές φορές ακούς την ιδέα ότι τα ζώα δημιουργήθηκαν για τους ανθρώπους. Η αλήθεια είναι πως τα ζώα θα ζούσαν μια χαρά χωρίς την ανθρώπινη εκμετάλλευση. Το ότι εμείς έχουμε την **ικανότητα** να τα βάζουμε σε κλουβιά και να τα χρησιμοποιούμε για δικούς μας λόγους (ενώ αυτά δεν έχουν την ικανότητα να κάνουν το ίδιο σε μας) δεν σημαίνει πως έχουμε και το **δικαίωμα** να κάνουμε κάτι τέτοιο. Θα μπορούσαμε, βεβαίως, να εφεύρουμε θεούς που μας δίνουν τέτοια δικαιώματα, ούτως ώστε να κοινομαστέ με ησυχία τη συνείδησή μας. Κάποιος φιλόσοφος είπε πως οι άνθρωποι λέγονται "λογικά όντα" γιατί έχουν τρομερό ταλέντο στις εκλογικές σεις.

Εδώ πρέπει να προσθέσω πως η σχέση μου με τα ζώα δεν ήταν πάντα τόσο φιλική. Προ εικοσιπενταετίας αδιαφορούσα για τα προβλήματα τους, μολονότι είχα την στοιχειώδη ελληνική καλοσύνη να ταιζώ τις γατες που περιτριγυρίζαν το τραπέζι μου στο εστιατόριο. Κατόπιν, στην Αμερική, υπό την θετική επιρροή της συγκατοίκου μου, αποφάσισα να υιοθετήσω μερικά κατοικίδια ζώα που οι πρώην ιδιοκτήτες τους, για διάφορους προσωπικούς λόγους, τα είχαν εγκαταλείψει στους δρόμους της γειτονίας μας. Τα στειρώσαμε, φυσικά, και εκτότε τα κρατήσαμε εμείς. Βλέποντας τα ζώα αυτά από κοντά, τις προτιμήσεις τους για χάδια και παιχνίδια και την αποστροφή τους προς τον οποιονδήποτε πόνο, αρχίσα να προβληματίζομαι όσον αφορά τα κτηνοτροφικά ζώα που βρίσκονταν μαγειρεμένα στο πιάτο μου. Μια μέρα, βλέποντας ένα ντοκυμάνταιρ περι εντατικής κτηνοτροφίας, έγινα αυτοστιγμεί χορτοφάγος για ηθικούς λόγους. Όσο κι αν μου άρεσε το κρέας, όσο κι αν μου είχε γίνει εξή, δεν μπορούσα πια να αντεξώ τη βαρβαρότητα που ήταν αναγκαία για την προετοιμασία του δείπνου μου. Ταυτόχρονα είχα ακούσει για πολλούς

επωνυμους συνανθρωπους μου, απο τον Πλουταρχο και το Βουδα μεχρι το Λεοναρδο Ντα Βιντσι, τον Γκαντι και τον Αινσταιν, που ειχαν γινει χορτοφαγοι. Ακομα ηξερα πως η υγεια μου δεν θα κινδυνευε, εφοσον τα τρια τεταρτα του πληθυσμου της Ινδιας ηδη ζουσαν χορτοφαγικα επι πολλους αιωνες. Αυτο που ανακαλυψα τελικα ηταν οτι με τη χορτοφαγια η υγεια μου καλυτερευε: τα τυπικα τρια ετησια κρυολογηματα μου εγιναν ενα η κανενα! Ακομα διαβασα πως οι καρδιοπαθειες, η υψηλη πιεση, η υψηλη χοληστερινη και διαφορα ειδη καρκινου μπορει να αποφευχθουν μ'αυτη τη διααιτα. Αλλα ανακαλυψα και κατι αλλο: οτι η χορτοφαγια βοηθαι το περιβαλλον. Διοτι πολλες φορες, χαριν της μπριζολας, καταστρεφουμε το τροπικο δασος, το κανουμε λιβαδι για να βοσκησει η αγελαδα την οποια αργοτερα προκειται να φαμε. Εχουμε αναπαραγει τοσα πολλα κτηνοτροφικα ζωα, που οταν περδονται, καταστρεφουν, με το μεθανιο των εντερικων τους αεριων, την ατμοσφαιρα της γης. Δαπαναμε πολυ περισσοτερη ενεργεια (ηλεκτρισμο για τη συντηρηση της κτηνοτροφικης βιομηχανιας, βενζινη για τη μεταφορα ζων και κρεατος) και μολυνουμε πολυ περισσοτερο το περιβαλλον οταν ετοιμαζουμε ζωοφαγικο και οχι χορτοφαγικο γευμα. Τα κοπρανα και τα ουρα των ζων της εν λογω βιομηχανιας διοχετευονται στα ποταμια μας και διεισδυουν σιγα-σιγα στα υπογεια αποθεματα του υδατος. Ταυτοχρονα, τα ζωα αυτα, για να μεγαλωσουν και να παχυνουν πριν οδηγηθουν στο σφαγειο, πρεπει να πιουν τρομερες ποσοτητες υδατος, ενω, απο την αλλη μερια οι οικολογοι κρουουν τον κωδωνα του κινδυνου για τα μελλοντικα προβηματα των ιδιων των ανθρωπων απο την ανεπαρκεια του υδατος! Τελος, τα ζωα αυτα πρεπει να φανε τρομερες ποσοτητες φυτικων τροφων. Αν δεν τα μεγαλωναμε για να τα φαμε, οι φυτικες τροφες που τωρα τρωνε τα κτηνοτροφικα ζωα (καλαμποκι, σογια, κ.τ.λ.), θα μπορούσανε να θρεψουν τα εκατομμυρια των πεινασμενων ανθρωπων της γης. Εχει υπολογιστει οτι οταν ενας κρεατοφαγος γινεται χορτοφαγος, **δεκαεξι** πεινασμενοι του τριτου κοσμου μπορουν να γλιτωσουν το θανατο απο ασια και να ζησουν φυσιολογικα, τρωγοντας τις ιδιες εκεινες φυτικες τροφες που αλλιως θα ετρωγαν τα κτηνοτροφικα ζωα. Το οτι παιζει ρολο και η σωστη διανομη μιας τετοιας βοηθειας οταν φτανει σε καποια τριτοκοσμικη χωρα, δεν αναιρει τα προειπωθεντα. Με ενοχλει οταν βλεπω πως για να φαει κρεας ο πρωτοκοσμικος, πρεπει να πεθανει απο την πεινα ο τριτοκοσμικος. Για λογους, λοιπον, ηθικους ως προς τα ζωα και ως προς τους ανθρωπους, για την προστασια του περιβαλλοντος και για την προστασια της ιδιας μου της υγειας εγινα χορτοφαγος και σταματησα να αγοραζω δερματινα ειδη τα τελευταια δωδεκα χρονια.

Η πορεια μου εχει επηρεασει και τη δουλεια μου στο χωρο της εκπαιδευσης. Μολονοτι ποτε δε λεω στους μαθητες μου τι πρεπει να πιστευουν και τι πρεπει να κανουν, τους λεω τι πιστευω και τι κανω **εγω**. Απανταω τις ερωτησεις οσων με ρωτανε επι του θεματος, τους παραπεμπω στο διαδικτυο (π.χ. στο [animalsagenda.org](http://animalsagenda.org) και στο [peta.org](http://peta.org)), και κατα τα αλλα, αφηνω την αυθορμητη συμπεριφορα μου να διδαξει εμπρακτως. Τον τελευταιο καιρο μεταφραζω το

κλασσικο βιβλιο του ειδους, *Η Απελευθέρωση των Ζώων*, γραμμενο απο τον καθηγητη βιο-ηθικης του πανεπιστημιου Πρινστον δρ. Πητερ Σιγκερ, στα Ελληνικα.

3. Ποια ειναι η διαφορα μεταξυ κατοικιδιων και μη κατοικιδιων (αγριων) ζωων;

Τα κατοικιδια σκυλια και γατες ηταν καποτε αγρια ζωα, αλλα μεσα στους αιωνες οι ανθρωποι τα εξημερωσαν και τα κρατησαν για προστασια απο φιδια, ποντικια, κ.τ.λ., και τωρα πια τους ειναι πολυ δυσκολο να επιζησουν μονα τους στη ζουγκλα του τσιμεντου, ιδιαιτερα οταν τα εστιατορια δε βγαζουν τραπεζακια εξω η οταν οι σκουπιδοτενεκεδες ειναι ερμητικα κλεισμενοι. Στην Ελλαδα μερικοι ταιζουν τα αδεσποτα σκυλια η τα γατια, και καλα κανουν, αλλα λιγοι καταλαβαινουν πως το προβλημα του υπερπληθυσμου των κατοικιδιων ειναι ακριβως και ο *λογος* για την εγκαταλειψη, τον πνιγμο η τη δηλητηριαση των κατοικιδιων που τυχαινει να ειναι ανεπιθυμητα – και πως η πιο ηθικη λυση ειναι η στειρωση.

Οσον αφορα τα αγρια ζωα, αυτα σιγουρα δεν ανηκουν στο σαλονι του εκκεντρικου εκατομμυριουχου, ουτε στον τοιχο του ερασιτεχνη κυνηγου, ουτε στο κλουβι του ζωολογικου κηπου (για δηθεν εκπαιδευτικους λογους), ουτε επιτρεπεται να τα αλυσσοδενουμε και να τα δερνουμε για να μαθουν διαφορα νουμερα στο τσιρκο, ουτε να τα παγιδευουμε και να τα σκοτωνουμε με ηλεκτροσοκ στον πρωκτο για να φορεσουμε την εντυπωσιακη τους γουνα στην Πρωτοχρονιατικη ρεβεγιον.

4. Εχουν τα ζωα ψυχη;

Η λεξη ψυχη δε σημαινει το ιδιο πραγμα στον Ομηρο ο,τι και στον Ινδοισμο η στο Χριστιανισμο. Συχνα η ταλαιπωρημενη αυτη λεξη χρησιμοποιειται για να δωσει μεγαλυτερη αξια στον ανθρωπο εν αντιθεση με τα "χαμηλοτερα" βιολογικα ειδη. Στην πραγματικοτητα ο ανθρωπος μπορει να κανει πολυ αξιολογα πραγματα, αλλα, ας μην κοροιδευομαστε: ο *ανθρωπος* ειναι το ζωο που αυτη τη στιγμη καταστρεφει μεθοδικα τον πλανητη. Μηπως, λοιπον, κανοντας αυτη την ερωτηση περι ψυχης, ψαχνουμε να αποδειξουμε οτι ειμαστε απολυτα δικαιωμενοι οταν δεν ανοιγουμε τους ηθικους μας οριζοντες για να αγκαλιασουμε περισσοτερα αισθανομενα πλασματα, οποτε, κατα συνεπεια, δεν ειμαστε και αναγκασμενοι να αλλαξουμε την παρουσα συμπεριφορα μας προς ολα αυτα τα πλασματα;

5. Ποια ειναι η ιστορικη σχεση του ανθρωπου με τα ζωα;

Ειναι, σχεδον αποκλειστικα, η ιστορια της υποδουλωσης, της εκμεταλλευσης

και του ανθρωποκεντρισμου.

#### 6. Ποια ηταν η σχεση των Ινδιανων με τα ζωα;

Οι Ινδιανοι του παρελθοντος ζουσαν κατω απο πολυ διαφορετικες συνθηκες σε σχεση με τους συγχρονους Ινδιανους η γενικα το συγχρονο ανθρωπο. Τοτε δεν υπηρχαν υπεραγορες με ποκιλια εκλογων, ουτε ηξερε ο κοσμος οτι μορει κανεις να ζησει ανετα χωρις να τρωει ζωα. Ειναι γνωστο πως ορισμενες φυλες εκαναν προσευχη και ζητουσαν συγνωμη απο τα ζωα που σκοτωναν στο κυνηγι. Αλλα μιλαμε εδω για κυνηγι επιβιωσης, οχι για κυνηγι-χομπυ, ουτε για βιομηχανοποιημενη εντατικη κτηνοτροφια (η οποια συνεπαγεται το βαναυσο περιορισμο κινήσεων του ζωου για μεγαλα χρονικα διαστηματα και τους τρομακτικους αριθμους που σφαζονται καθημερινα – εκατομμυρια φορες περισσοτερα ζωα σφαζονται τωρα εν συγκρισει με την ιστορικη περιοδο του κυνηγιου επιβιωσης). Μερικοι συγχρονοι αρεσκονται να αναφερονται στους παραδοσιακους Ινδιανους κυνηγους γιατι τους θεωρουν κοντυτερα στο ”φυσικο ανθρωπο” η, καλυτερα, γιατι προσπαθουν να βρουν ιστορικες δικαιωσεις για τις συγχρονες συμπεριφορες τους.

#### 7. Τι το ιδιαιτερο παρουσιαζει η συγχρονη κατασταση;

Στη συγχρονη κατασταση δεν υπαρχει ουτε η καποια ευαισθησια που βλεπουμε σ’αυτες τις Ινδιανικες προσευχες, ουτε η αρχαια ελληνικη αναγκη να δικαιολογουμε τις πραξεις μας **θυσιαζοντας** το ζωο (κατ’ εντολην του Διου, υποτιθεται) πριν το βαλουμε στο φουρνο μας. Τωρα υπαρχει μονο το πακετο της υπεραγορας και ο φουρνος. Θα μας ηταν μαλλον αδυνατο να σφαξουμε το ζωο που βρισκεται εντος του πακετου. Δε θα μορουσαμε ν’ αντεξουμε τα ουρλιαχτα του καθως θα προσπαθουσε να γλιτωσει απ’ το μαχαιρι μας. Αλλα οταν το βλεπουμε στο πακετο με την καλογουστη ετικεττα, υπο τον ηχο ελαφρας μουσικης που βγαινει απο τα ηχεια της υπεραγορας, ειναι ευκολο να ξεχασουμε τη βαρβαροτητα και την τυραννια. Αυτη η αποσταση μας απο τον πονο που επιβαλλουμε στους αλλους για να ικανοποιουμε ορισμενες μας συνηθειες δεν περιοριζεται, βεβαια, στις σχεσεις μας με τα ζωα. Αλλα, μερικες φορες, οταν τυραννουμε ανθρωπους, οι ανθρωποι αυτοι μορουν να μας κανουν μηνυση. Τα ζωα, φυσικα, δεν μορουν, και εδω τιθεται το σοβαρο ηθικο διλημμα: ξεροντας οτι καποιος δεν μορει να μας παει στο δικαστηριο, θα του φερθουμε αραγε καλα η θα εκμεταλλευουμε την αδυναμια του, ενδιαφερομενοι μοναχα για την προσωπικη μας ικανοποιηση; Επισης, οπως ειπα και προηγουμενω, η συγχρονη εκμεταλλευση των ζων καταστρεφει το περιβαλλον, ενω ταυτοχρονα χειροτερευει το προβλημα της παγκοσμιας πεινας, το οποιο οξυνεται καθημερινα με τον αυξανομενο ανθρωπινο υπερπληθυσμο. Η εντατικη κτηνοτροφια, για να προλαβει τις πιθανες αρρωστιες των κτηνοτροφικων ζων

που ζουν στα στενά κουβουκλια των "εργοστασιων" της, τα ταιζει καθημερινα με αντιβιοτικα, τα οποια περνανε στους κερτεδες μας και, κατα πολλους επιστημονικους παρατηρητες, αδυνατιζουν το ανοσοποιητικο μας συστημα. Ισως γι' αυτους τους λογους υπαρχει καποιο ξαφνικο ενδιαφερον πανω σ' αυτα τα θεματα. Γιατι κινδυνευουμε, μαζι με τα θυματα μας, να πνιγουμε κι εμεις οι θυτες.

8. Ο Ανθρωπισμος των Νεων Χρονων, θετοντας σε βαθρο τον Ανθρωπο με κεφαλαιο Α, εν τελει τον εβαλε στο στοχαστρο. Μηπως συμβει το ιδιο και με το ζωοφιλικο κινημα;

Το ζωοφιλικο κινημα δε θετει τα ζωα σε βαθρο. Απλως απαιτει να εχουν τα ζωα το δικαιοωμα να μην υποφερουν την εκμεταλλευση και τη βαρβαροτητα που δεν πρεπει να υποφερουν ουτε οι ανθρωποι. Καθε αισθανομενο πλασμα εχει το δικαιοωμα να μην το εκμεταλλευσουμε, να μην του φερομαστε ασχημα, να μην το βασανιζουμε. Αυτο ειν' ολο. Τα ζωα δε χρειαζονται **ολα** τα ανθρωπινα δικαιοωματα, οπως και οι ανδρες δε χρειαζονται το δικαιοωμα να κανουν εκτρωση! Τα παραπανω υπονοουν πως και η ιατρικη μας ερευνα πρεπει να αφησει επιτελους ησυχια τα πειραματοζωα και να ασχοληθει με πιο συγχρονες και πιο επιστημονικα εγκυρες μεθοδους (κλινικες ερευνες, κομπιουτερς, in vitro, κ.τ.λ.) στην προσπαθεια της να θεραπευσει τον ανθρωπο (που **δεν** ειναι ποντικος, οπως ειναι τοςα και τοςα πειραματοζωα). Χωρις να ειμαι ουτε γιατρος ουτε ιατρικος ερευνητης, ξερω πως χιλιαδες συγχρονοι γιατροι και ιατρικοι ερευνητες αντιτιθενται στη χρησιμοποηση πειραματοζωων στην ιατρικη ερευνα που εχει σα σκοπο της τη θεραπεια του ανθρωπου, και οτι αντιτιθενται **επι επιστημονικης, και οχι επι ηθικης βασεως**. Αξιζει να ψαξει κανεις το θεμα στο [perm.org](http://perm.org) του διαδικτυου.

9. Προς τι η χρεια κινηματος ; Ποια ειναι η ιστορικη σημασια των διαφορων κινηματων;

Λεμε γενικως πως ενα "κινημα" ειναι μια προσπαθεια για την επεκταση δικαιοωμων σε μια ομαδα καταπιεσμενων που προηγουμενω δεν κατειχαν αυτα τα δικαιοωματα. Το ζωοφιλικο κινημα ειναι ιδιαζον γιατι τα ζωα δεν μπορουν να οργανωσουν διαδηλωσεις και να πληρωσουν δικηγορους, και γι' αυτο βασιζεται στον αλτρουισμο των ζωοφιλων ανθρωπων που δεν εχουν τιποτα το υλικο να κερδισουν απο αυτο τον αγωνα τους. Ορισμενοι επιμενουν πως οι ζωοφιλοι θα 'πρεπε να αγωνιζονται εναντια στην ανθρωπινη καταπιεση και οχι εναντια στην καταπιεση των ζωων. Αλλα ενας κοινωνικος επαναστατης, κατα τη γνωμη μου, θα μπορουσε καλλιστα να ειναι χορτοφαγος και να σταματησει να αγοραζει ορισμενα προιοντα που συνεπαγονται την τυραννια των ζωων, συνεχιζοντας να ειναι κοινωνικος επαναστατης! Συνηθως,

αυτοι που λενε κατι τετοια δε βοηθανε ουτε τους καταπιεσμενους ανθρωπους ουτε τα καταπιεσμενα ζωα. Το ζωοφιλικο κινημα αποτελειται απο χιλιαδες ομαδες, μικρες και μεγαλες, που ασχολουνται με διαφορα τοπικα, εθνικα και διεθνη προβληματα. Ειναι πολυ πιο αποκεντρωμενο απο τα συνηθισμενα πολιτικα κινηματα.

10. Προ ετων, η Εκκλησια της Ελλαδος ειχε καθιερωσει μια ημερα (εορτη) αφιερωμενη στα κατοικιδια ζωα, οπου ετελειτο μαλιστα σχετικος ομαδικος αγιασμος. Τελικως κατηργησε την εορτην αυτη, με το σκεπτικο οτι δυναται να ενισχυση τις αντι-ανθρωπινες τασεις μονωσεως και αποπροσωποποιησεως των κατοικων της συγχρονου (απανθρωπου) μεγαλουπολεως. Τι γνωμη εχετε επ' αυτου;

Φαινεται πως οι κληρικοι αυτοι δεν εχουν διαβασει τις προσφατες ερευνες σε Βρεττανικα, Καναδικα και Αμερικανικα Πανεπιστημια, που συμφωνουν στο εξης συμπερασμα: οτι οι φοιτητες που ενδιαφερονται για τα προβληματα των ζων, ενδιαφερονται και για τα αλλα κοινωνικα προβληματα: και μαλιστα, ενδιαφερονται **πολυ περισσοτερο** απ' ο,τι εκεινοι που αδιαφορουν για τα προβληματα των ζων.

Επισης, ας μην ξεχναμε πως τα κατοικιδια μας δεχονται **οπως** ειμαστε: κουρασμενοι, ασχημοι, φτωχοι η βρωμικοι. Η ανευ ορων αποδοχη τους μας εμπνεει μερικες φορες να αναζητησουμε τετοιου ειδους σχεσεις και με τους φιλους μας. Απο αυτη την αποψη, η σχεση μας με τα κατοικιδια μπορει να μας οδηγησει σε μια γνησια θρησκευτικη εμπειρια!

Τελος, ειναι γνωστο σε οποιον εχει κατοικιδιο ζωο, οτι το ζωο προσφερει εναν πολυ καλο τροπο να γνωρισουμε με τους γειτονες μας. Καποιος βγαζει βολτα το σκυλο του στο δρομο και ανοιγει φιλικη κουβεντα με καποιον αγνωστο, εστω με τη δικαιολογια του σκυλου! Υπο κανονικες συνθηκες, αυτοι οι δυο ανθρωποι δε θα ειχαν καμμια απολυτως επικοινωνια αν θα τυχαινε να προσπερασουν ο ενας τον αλλο στο δρομο.